

Poradnik

Mający na celu służyć jako pomoc harcerzom układającym próbę na stopień harcerski:

- ochotniczka/młodziak
- tropicielka/wywiadowca

Stopnie Harcerskie – Co to jest?

Są to stopnie zdobywane w harcerstwie poprzez wykazanie się określonym zasobem wiedzy i umiejętności. Mają zmotywować nas do rozwijania siebie w różnorodnych dziedzinach (harcerstwo, hobby).

Na każdy stopień są określone wymagania, którymi kierujemy się tworząc zadania.

Ochotniczka / Młodziak

Idea stopnia

"Z ochotą poznaję smak harcerskiej przygody. W swoim postępowaniu kieruję się Prawem Harcerskim. Pamiętam o codziennym dobrym uczynku. Chętnie zdobywam nowe wiadomości i umiejętności przydatne w zastępie, drużynie, domu i szkole. Jestem zaradny, dzielny i pogodny."

Do próby może przystąpić harcerz, który:

- złożył Przyrzeczenie Harcerskie,
- aktywnie uczestniczy w życiu zastępu i drużyny.

Zalecany wiek: 10-13 lat (harcerze), dopuszczane jest też dla harcerzy w starszym wieku.

Zalecany czas trwania próby: 6-9 miesięcy

Wymagania i przykładowe zadania

Praca nad sobą

Wymagania	Przykładowe zadania
1. Staram się postępować zgodnie z Prawem Harcerskim.	• Zastanowię się, który z punktów Prawa jest dla mnie najtrudniejszy do realizacji, będę starał się lepiej go wypełniać • Będę zapisywał wszystkie moje zachowania niezgodne z Prawem Harcerskim i postaram się ich unikać • Zrobię plakat do mojego pokoju z Prawem Harcerskim, który będzie przypominał mi o jego przestrzeganiu • Opowiem na zbiórce zastępu lub drużyny, kilka sytuacji, w których zachowałem się zgodnie z Prawem Harcerskim
2. W każdym widzę bliźniego. Dostrzegam potrzeby bliźnich, wyrażam to przez spełnianie dobrych uczynków.	• Codziennie spełnię dobry uczynek i zapiszę go w notatniku • Regularnie będę pomagał młodszemu rodzeństwu przy odrabianiu lekcji • Będę utrzymywał dobry kontakt z dalszą rodziną. Regularnie będę dzwonił do dziadków, dowiadywał się co u nich słychać • Pomogę słabszym uczniom w nauce do sprawdzianów • Pomogę w opiece nad młodszym rodzeństwem, aby moi rodzice mieli więcej wolnego czasu • Regularnie będę pomagał rodzicom w wyznaczonych obowiązkach domowych • Bliżej poznam nie lubianego ucznia z mojej szkoły, spróbuję się z nim zaprzyjaźnić • Przejrzę moje zabawki i ubrania i część z nich oddam potrzebującym

3.Mam swoją ulubioną książkę. Korzystam z biblioteki.	• Założę kartę w bibliotece • Przedstawię na zbiórce zastępu moją ulubioną książkę i zachęcę innych do przeczytania jej • Napiszę recenzję mojej ulubionej książki • Wypożyczę z biblioteki 3 książki i najlepszą z nich zaprezentuję na zbiórce • Zrobię listę harcerskich książek wartych przeczytania do harcówki • Zrobię plakat zachęcający do czytania książek • Codziennie przeczytam 10 stron książki, na koniec próby opowiem drużynowemu jakie książki przeczytałem • Uporządkuję biblioteczkę zastępu/ drużyny / szerepu według tematów z jakimi związane są dostępne tam książki.
4.Mam swoje hobby, zaprezentowałem je w zastępie, drużynie.	• Zrobię prezentację multimedialną o moim hobby • Przygotuję wystawę o moim hobby - zaprezentuję ją w zastępie / drużynie • Zabiorę mój zastęp na wydarzenie związane z moim hobby (konkurs tańca, mecz, przedstawienie grupy teatralnej itp...) • Nagram krótki film , na którym przedstawię moje hobby. • Pójdę na kilka różnorodnych zajęć dodatkowych i wybiorę najbardziej mi odpowiadające na które będę chodzić regularnie. opowiem o nim na zbiórce.

Życie rodzinne

1.Mam stały obowiązek domowy i wywiązuję się z niego.	• Przez cały okres próby będę wyrzucać śmieci, bez przypominania rodziców • Codziennie będę porządkować swój pokój, ścielić łóżko, sprzątać zabawki i książki po ich użyciu • Codziennie będę wychodzić z psem na spacer • Codziennie będę sprzątać po obiedzie (myć naczynia, nastawiać zmywarke, zbierać talerze ze stołu) • Będę regularnie dbać o kwiaty w moim domu • Raz w tygodniu będę przygotowywać śniadanie dla całej mojej rodziny.
---	--

2.Znam daty świąt rodzinnych (imieniny, urodziny, rocznice) i pamiętam o nich.	• Założę kalendarzyk w którym zapiszę najważniejsze dla mojej rodziny daty • Zrobię plakat do pokoju przypominający o ważnych wydarzeniach w mojej rodzinie, dowiem się kiedy w mojej rodzinie obchodzone są święta, zaznaczę te daty w kalendarzu odpowiednim kolorem - innym urodziny, imieniny, rocznice. • Na urodziny mamy/ taty samodzielnie wykonam dla nich prezent • Wraz ze starszym rodzeństwem przygotuję uroczystą kolację dla całej mojej rodziny z okazji imienin / urodzin / rocznicy ślubu moich rodziców
3.Dziele się z rodzicami moimi radościami i niepowodzeniami.	• Będę codziennie wieczorem rozmawiać z rodzicami jak minął mój dzień, zapytam o to jak minął ich dzień • Będę informował rodziców o każdej otrzymanej w szkole ocenie na bieżąco • Będę opowiadał moim rodzicom o moich kolegach i koleżankach, co wspólnie robimy, powiem im jeśli się pokłócimy • Będę pytał o radę moich rodziców, w każdej sprawie z którą będzie ciężko mi sobie poradzić • Będę informować rodziców o wszystkich sukcesach i niepowodzeniach podczas treningów lub zajęć dodatkowych

Zaradność życiowa

1.Noszę mundur zgodny z regulaminem obowiązującym w ZHP.	• Na każdą zbiórkę przyjdę w mundurze • Skompletuję cały mundur zgodny z wymaganiami mojej drużyny • Będę regularnie przyszywał wszystkie plakietki do munduru w miejscu zgodnym z zasadami
--	---

2.Zaoszczędziłam/em niedużą sumę pieniędzy i wydałam/em ją na zaplanowany wcześniej cel.	• Odłożę pieniądze i kupię za nie brakujące części munduru • Odłożę pieniądze z kieszonkowego i urządzę za nie przyjęcie dla znajomych/ wyjdę ze znajomymi do kina/ na kręgle. • Odłożę pieniądze i kupię mamie/tacie prezent na urodziny/imieniny • Odłożę pieniądze z kieszonkowego i kupię sobie za nie grę/ książkę • Odłożę pieniądze i samodzielnie zapłacę za interesujące mnie zajęcia dodatkowe
3.Znam okolice swego domu i szkoły. Wiem, gdzie jest przychodnia lekarska, apteka, poczta, posterunek policji, dworzec autobusowy i dworzec kolejowy. Potrafię wskazać drogę do tych miejsc.	• Zrobię plakat - mapę do harcówki z zaznaczonymi najważniejszymi miejscami w mojej okolicy • Zabiorę swój zastęp na spacer, przygotuję trasę tak aby pokazać im najważniejsze miejsca w okolicy • Zrobię makietę mojej okolicy • Zaznaczę na mapie najważniejsze miejsca w okolicy mojego domu i szkoły, zanotuję w notatniku ich adresy
4.Dbam o własny wygląd i czystość, utrzymuję porządek wokół siebie. Przyszyłam/em guzik, plakietkę do munduru.	• Przyszyję samodzielnie plakietkę obozową • Sprawdzę czy wszystkie guziki w moim mundurze są dobrze przyszyte, jeśli nie, przyszyję je ponownie • Będę porządnie składał mundur i wszystkie ubrania. • Będę pamiętać, aby zawsze wziąć czysty strój na WF • Będę porządkować swój pokój 2 razy w tygodniu
5.Systematycznie uczestniczę w zajęciach ruchowych (np. gimnastyka, gra w piłkę, jazda na rowerze, aerobik, jazda na rolkach).	• Zapiszę się na SKS z wybranej dziedziny sportu • W każdy weekend wybiorę się z rodziną na długi spacer • Codziennie rano będę robić 10 minut rozgrzewki • Raz w tygodniu pójde z kolegami pograć w piłkę lub na rower, a podczas brzydkiej pogody na basen

6.Dbam o higienę osobistą i zapobiegam przeziębieniom, odpowiednio się ubierając.	• Codziennie rano będę sprawdzać temperaturę i pogodę, będę zakładać odpowiednie do nich ubrania • Nie będę wychodzić na dwór z mokrymi włosami lub zaraz po kąpieli • Będę myć zęby po każdym posiłku • Będę nosić czapkę i szalik przez całą zimę • Będę sprawdzać prognozę pogody i przygotowywać ubrania zgodnie z zapowiedziami
---	--

Wiedza harcerska

1.Wiem, kiedy powstał skauting, kto był jego twórcą oraz kto tworzył harcerstwo na ziemiach polskich. Wiem, czym wślawiły się Szare Szeregi.	• Przeczytam książkę "Kamienie na szaniec" i opowiem o niej w zastępie • Zrobię plakat o R. Baden-Powellu • Zrobię plakat o Małkowskich • Przeczytam książkę "Wilk, który nigdy nie śpi" i napiszę jej krótką recenzję • Znajdę strony internetowe dotyczące początków harcerstwa i scoutingu, podam ich adresy osobom w moim zastępie
2.Wiem, kto jest bohaterem mojej drużyny (szczepu).	• Zrobię plakat dotyczący bohatera mojej drużyny/szczepu • Znajdę informacje w internecie na temat bohatera drużyny/szczepu, opowiem czego się z nich dowiedziałem na zbiórce • Wezmę udział w święcie szczepu / drużyny • Przygotuję dla mojego zastępu quiz na temat bohatera mojej drużyny / szczepu
3.Potrafię zachować się w kręgu i podczas ogniska. Znam zwyczaje i obrzędy mojego zastępu i drużyny.	• Zapiszę w notatniku harcerskim wszystkie zwyczaje i obrzędy mojej drużyny • Wraz z zastępem przygotuję księgę obrzędów mojego zastępu i drużyny, do naszego skarbca • Wezmę udział w ognisku szczepu / drużyny, będę podczas niego zachowywać się stosownie do sytuacji • Opowiem na kominku drużyny czym są zwyczaje i obrzędy i podam ich przykłady obowiązujące w naszym środowisku

4.Wiem, jak oznacza się funkcje pełnione w zastępie, drużynie, szczepie	• Przygotuję planszę do harcówki z oznaczeniami funkcji • Przygotuję domino z oznaczeniami funkcji • Wpiszę do notatnika wszystkie osoby pełniące funkcje w moim szczepie, drużynie i zastępie, dopiszę ich oznaczenia • Poprowadzę w zastępie krótką grę - quiz dotyczącą oznaczeń funkcji
5.Znam podstawy musztry harcerskiej. Stanę w postawie zasadniczej i swobodnej, wykonam zwroty. Ustawię się na zbiórce, zachowam się w szyku i zamelduję się. Odpowiednio zachowam się podczas hymnu i wobec sztandaru.	• Wezmę udział w apelu drużyny / szczepu, zachowam się odpowiednio w tej sytuacji • Wraz z zastępem poćwiczę musztrę zastępu, nauczę wszystkich jak należy się zameldować • Obejrzę film dotyczący musztry harcerskiej, przedstawię drużynowemu czego się dowiedziałem • Wykonam poprawnie wszystkie podstawowe komendy podczas zbiórki i apelu
6.Mam śpiewnik harcerski. Znam przynajmniej 5 piosenek harcerskich i płaśców.	• Założę śpiewnik harcerski, wpiszę do niego kilka piosenek • Poprowadzę 3 płaśy na zbiórce zastępu • Dopiszę do śpiewnika 5 piosenek szanty i nauczę się ich • Dopiszę do śpiewnika 5 piosenek turystycznych i nauczę się ich

Techniki harcerskie

1.Umiem zaradzić w przypadku skaleczenia, otarcia nogi, zachłyśnięcia, niewielkiego oparzenia i stłuczenia, krwotoku z nosa, użądlenia przez pszczołę lub osę. Odpowiednio wykorzystuję dostępne środki opatrunkowe. Znam prawidłową temperaturę człowieka i potrafię ją zmierzyć. Znam numery telefonów pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej oraz ogólnopolski numer alarmowy. Wiem, jak wezwać pomoc w nagłym wypadku.	• Przygotuję scenkę dla zastępu o wzywaniu pomocy • Z zastępem wezmę udział w zajęciach z pierwszej pomocy na zbiórce drużyny • Zdobędę sprawność higienistki • Zaprezentuje w zastępie jak należy postąpić w przypadku skaleczenia/stłuczenia/krwotoku z nosa
2.Uczestniczyłam/em w grze terenowej. Wyznaczyłam/łem strony świata za pomocą słońca, przedmiotów terenowych i busoli. Dotarłam/em do wyznaczonego miejsca po znakach patrolowych.	• Wezmę udział w grze terenowej w mojej drużynie. Podczas gry terenowej poprowadzę zastęp • Wpiszę do notatnika i nauczę się na pamięć podstawowych znaków patrolowych • Podczas rajdu zorientuję mapę korzystając z busoli
3.Uczestniczyłam/em w wycieczce, przygotowałam/em swój ekwipunek wycieczkowy, odpowiedni do warunków atmosferycznych i terenowych. Potrafię bezpiecznie poruszać się po drodze (samodzielnie i w grupie).	• Samodzielnie spakuję się na biwak • Samodzielnie spakuję potrzebne rzeczy na rajd i przygotuję sobie prowiant • Zapoznam się ze znakami drogowymi dotyczącymi pieszych, opowiem o nich drużynowemu • Bezpiecznie poprowadzę swój zastęp podczas rajdu/gry terenowej, będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa

4.Rozstawiłam/em namiot turystyczny, ułożyłam/em i rozpałiłam/em bezpiecznie ognisko. Znam trzy węzły.	• Obejrzę film dotyczący węzłów i zaprezentuję ich wiązanie mojemu zastępowi • Podczas biwaku rozłożę mały namiot turystyczny • Z zastępem przygotuję miejsce na ognisko drużyny • Pokażę mojemu zastępowi kilka sposobów układania ogniska
5.Byłam/em z zastępem lub drużyną na wycieczce w lesie. Umiem się w nim zachować. Rozpoznałam/em po sylwetce i liściach 5 drzew.	• Zrobię mały zielnik zastępu, opisze znalezione rośliny • Wraz z zastępem wybierzemy się na wycieczkę do lasu, zaproponuję odpowiednią trasę • Wraz z zastępem zorganizujemy akcję sprzątania lasu • Zrobię zdjęcia drzew w mojej okolicy i sprawdzę jak się nazywają
6.Zaopiekowałam/em się zwierzęciem lub rośliną.	• Będę codziennie wychodzić na spacer z moim psem • Kupię roślinkę, dowiem się w jaki sposób należy ją pielęgnować, będę regularnie ją podlewać • Zasadzę drzewko w ogródku, dowiem się jak je pielęgnować • Będę regularnie karmić moje rybki i czyścić akwarium
7.Znam co najmniej dwa sposoby szyfrowania wiadomości.	• Zaszyfruję stronę tekstu szyfrem GADERYPOLUKI • Odszyfruję zdanie podane przez drużynowego dowolnym wybranym przez niego szyfrem podstawianym • Zrobię planszę do harcówki z szyfrem CZEKOLADKA, zaszyfruję nim dowolne słowo • Nauczę mój zastęp alfabetu Morse'a za pomocą wyrazów pomocniczych

Postawa obywatelska

1. Znam historię godła i barw narodowych. Wiem, co oznaczają i potrafię się wobec nich zachować. Zaśpiewam hymn państwowy.	• Napiszę z pamięci tekst hymnu państwowego, zaśpiewam go drużynowemu • W notatniku harcerskim narysuje godło Polski i dopiszę jego krótką historię • Napiszę dla mojego zastępu regulamin zachowania wobec symboli narodowych • Wezmę udział w zbiórce z okazji święta flagi lub odzyskania niepodległości
2. Odszukam na mapie Polski miejsca, które dotąd odwiedziłem lub chciałbym odwiedzić.	• Opowiem na zbiórce zastępu jakie są moje wakacyjne plany, wskażę na mapie miejsca w które się wybiorę. • Powieszę w pokoju mapę, na której będę zaznaczać miejsca, które odwiedziłem • Wraz z zastępem przygotujemy mapę najciekawszych miejsc w Polsce, które warto zobaczyć • Wypiszę wszystkie miasta Polski jakie odwiedziłem, będę potrafił wskazać je na mapie
3. Wyrobiłem w sobie pozytywne domowe nawyki ekologiczne.	• Będę zakręcać wodę, gdy z niej nie korzystam • Będę segregować śmieci, nakleję odpowiednie oznaczenia na pojemniki • Będę odłączając od prądu zasilacze i ładowarki, gdy nie będę z nich korzystać. • Wychodząc z pokoju będę gasić światło

Szkic karty próby:

https://docs.google.com/document/d/16i5REf2blclbvJJZ8Z1_8svMYZ65dhLrOWK_TkXtR0k/edit?usp=sharing

Tropicielka / Wywiadowca

Idea stopnia

„Jestem na tropie harcerskiej przygody. Przestrzegam Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego w życiu codziennym. Mam oczy i uszy otwarte. Ćwiczę swoją spostrzegawczość. Aktywnie uczestniczę w zadaniach zastępu i drużyny. Zdobywam harcerską wiedzę i doskonałą umiejętności z różnych dziedzin harcerskiego życia.”

Do próby może przystąpić harcerz, który:

- zdobył stopień ochotniczki /młodzika; jeśli nie posiada stopnia ochotniczki /młodzika, realizuje próbę tropicielki /wywiadowcy poszerzoną o wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach poprzedniego stopnia;
- aktywnie uczestniczy w życiu zastępu i drużyny.

Zalecany wiek: 10-13 lat (harcerze), dopuszczane jest też dla harcerzy w starszym wieku.

Zalecany czas trwania próby: 6-12 miesięcy

Wymagania i przykładowe zadania

Praca nad sobą

1.Notuję sytuacje, w których postąpiłam/em zgodnie i niezgodnie z Prawem Harcerskim i na ich podstawie dokonałam/em wyboru punktu Prawa Harcerskiego, nad którym szczególnie chciałabym/łbym mocno popracować.	• Wykonam plakat do pokoju z Prawem Harcerskim, będę notować na nim moje zachowania niezgodne z Prawem Harcerskim, postaram się pracować nad najczęściej się pojawiającymi • Wypiszę wszystkie moje zachowania niezgodne z Prawem Harcerskim, które regularnie popełniam, wybiorę najtrudniejszy punkt Prawa i będę nad nim pracować • Codziennie będę notować punkt Prawa Harcerskiego, który były tego dnia najtrudniejszy do przestrzegania, postaram się nad nim pracować • Wypiszę do każdego punktu Prawa kilka moich zachowań zgodnych i niezgodnych z Prawem Harcerskim, wybiorę najtrudniejszy do przestrzegania i będę nad nim pracować.
--	---

2.Robię codzienny rachunek dobrych i złych uczynków.	• Codziennie wieczorem zapiszę jeden dobry uczynek, który wykonałem tego dnia • Będę przestrzegać zwyczaju związanego z supełkiem na chuście harcerskiej • Codziennie zanotuję wszystkie swoje złe uczynki, zastanowię się jak mogę je naprawić • W kalendarzu będę zapisywać ile dobrych i ile złych uczynków popełniłem każdego dnia
3.Ukończyłam/em próbę silnej woli, np. przez tydzień zrezygnowałam/em ze słodyczy, oglądania telewizji, gier komputerowych.	• Przez miesiąc będę codziennie poświęcać przynajmniej pół godziny na sport lub gimnastykę • Przez tydzień nie będę korzystać z internetu • Przez tydzień nie będę korzystać z portali społecznościowych • Przez miesiąc będę codziennie przynajmniej przez pół godziny czytać książki

Życie rodzinne

1.Przygotowałam/em uroczysty posiłek dla domowników lub uczestniczyłam/em w przygotowaniach świąt rodzinnych.	• Pomogę rodzicom w dekoracji domu na Święta Bożego Narodzenia • Upiekę ciasto lub przygotuję deser na rodzinny podwieczorek, nakryję stół i ładnie go podam • Przygotuję uroczyste śniadanie z okazji Dnia Matki dla mojej rodziny • Przygotuję wspólną kolację dla mojej rodziny z okazji urodzin/imienin mojej mamy/taty
2.Znam historię swojej rodziny.	• Zrobię plakat z drzewem genealogicznym mojej rodziny • Zapiszę najciekawsze wspomnienia moich rodziców • Porozmawiam z dziadkami/pradziadkami o historii naszej rodziny, zanotuję najważniejsze wydarzenia i osoby • Nagram wywiad z moimi dziadkami / rodzicami, przygotuję odpowiednie pytania dotyczące historii mojej rodziny

3. Rozmawiam z rodziną o swoich problemach.	• Będę informował rodziców o wszystkich moich ocenach, także tych złych • Będę radzić się starszej siostry/brata w trudnych dla mnie sprawach • Opowiem moim rodzicom o moich znajomych i naszych ewentualnych kłótniach lub problemach • Porozmawiam z rodzicami na temat naszych relacji, razem ustalimy zasady zachowania, których będziemy przestrzegać
--	--

Zaradność życiowa

1. Osiągnęłam/em dobre wyniki w grach na spostrzegawczość.	• Wezmę udział w grze na spostrzegawczość w mojej drużynie • Wezmę udział w grze na spostrzegawczość w moim zastępie • Nauczę mój zastęp nowej gry ćwiczącej spostrzegawczość • Poprawię swoje wyniki w grze np. typu KIM.
---	---

2. Uczestniczyłam/em w akcji zarobkowej drużyny.	• Wezmę udział w akcji zarobkowej – sprzedaży ciast podczas festynu - organizowanej przez moją drużynę • Wezmę udział w sprzedaży palemek wielkanocnych zrobionych w naszej drużynie • Wezmę udział w sprzedaży pisanek lub kartek wielkanocnych organizowanych przez moją drużynę • Wezmę udział w przygotowaniu i sprzedaży ozdób bożonarodzeniowych organizowanym przez moją drużynę
---	--

3. Wiem, jakie zmiany rozwojowe zachodzą u dziewcząt (u chłopców) w moim wieku. Staram się poznać potrzeby i możliwości swojego organizmu.	• Przeczytam książkę na temat dojrzewania • Porozmawiam z rodzicami na temat procesu dojrzewania, zapytam o rady • Wraz z rodzicami zaplanuję zdrową dla mnie dietę i plan ćwiczeń • Poszukam w internecie informacje o rozwoju dziewcząt i chłopców w moim wieku, przedstawię różnice podczas zbiórki zastępu
---	---

4.Znam szkodliwe skutki palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków.	• Przeczytam wywiad / artykuł z osobą uzależnioną • Porozmawiam z osobą palącą (rodzice, dziadkowie, sąsiedzi...) na temat początków uzależnienia i skutków palenia jakie odczuwają • Zrobię plakat o skutkach picia alkoholu • Odnajdę zdjęcia przedstawiające zmiany jakie nastąpiły u osób uzależnionych i przedstawię je na zbiórce zastępu
5.Regularnie uprawiam wybraną dziedzinę sportu lub aktywności ruchowej. Poprawiłam/em swoje osiągnięcia.	• Będę regularnie biegać. Poprawię swój czas w biegu na 100m • Będę regularnie pływać. Poprawię swój czas w pływaniu kraulem/żabką na 25m • Będę regularnie chodzić na karate. Zdobędę kolejny pas. • Będę regularnie ćwiczyć taniec. Wezmę udział w zawodach.
6.Systematycznie ćwiczę znajomość języka obcego.	• Poprawię ocenę z języka obcego • Będę regularnie chodzić na dodatkowe zajęcia z języków obcych • Wezmę udział w konkursie językowym, będę systematycznie się do niego przygotowywać • Przeczytam książkę w obcym języku, wyszukam tłumaczenie słów, których nie rozumiem
7.Korzystałam/em z informacji PKS, PKP, uzyskałam/em potrzebny numer telefoniczny i znalazłam/em potrzebną informację w internecie.	• Będę regularnie odwiedzał stronę szczepu / drużyny • Zaproponuję trasę dojazdu na biwak drużyny • Sprawdzę w Internecie jakie sprawności mogę zdobyć i jakie są ich wymagania • Zapiszę numery kontaktowe do rodziców, drużynowego i kolegów z zastępu

Wiedza harcerska

1. Znam najważniejsze wydarzenia z dziejów harcerstwa. Potrafię wskazać kilka postaci zasłużonych dla ruchu harcerskiego.	• Przygotuję krzyżówkę dla zastępu o historii harcerstwa • Opowiem o jednej zasłużonej dla ruchu harcerskiego osobie podczas zbiórki drużyny • Zrobię do harcówki plansze z harcerskim kalendarium • Przygotuję domino z postaciami związanymi z harcerstwem
2. Wiem, jak powstała tradycja Dnia Myśli Braterskiej.	• Przeprowadzę sondę na temat Dnia Myśli Braterskiej w moim szczepie • Wezmę udział w obchodach Dnia Myśli Braterskiej w moim szczepie • Zdobędę sprawność Bi-Pi • Przeczytam informacje na temat Dnia Myśli Braterskiej w Internecie i przedstawię je w zastępie
3. Wiem, co oznaczają skróty WOSM i WAGGGS, wyjaśnię, dlaczego harcerki noszą na mundurze plaketkę WAGGGS, a harcerze plaketkę WOSM.	• Odwiedzę strony internetowe WAGGGS i WOSM • Porozmawiam ze starszymi harcerzami o organizacjach WOSM i WAGGGS • Opowiem w zastępie o plaketkach WOSM i WAGGGS • Narysuję w notatniku plakiety WOSM i WAGGGS, opiszę ich symbolikę i napiszę co oznaczają skróty
4. Znam historię swojej drużyny (szczepu) oraz bohatera drużyny (szczepu). Wiem, jakie cechy bohatera drużyny (szczepu) warto naśladować.	• Przejrzę kroniki szczepu opowiem o najciekawszym dla mnie wydarzeniu w zastępie • Przygotuję do kroniki kartę o bohaterze drużyny / szczepu • Wezmę udział w święcie szczepu • Wyszukam informację o tym czym zajmował się bohater mojego szczepu / drużyny i spróbuję powiedzieć w czym możemy go naśladować

5.Wiem, kto jest bohaterem mojego hufca i mojej chorągwi.	• Zapoznam się ze stroną internetową mojego hufca i chorągwi • Napiszę w notatniku krótką notatkę o bohaterach mojego hufca i chorągwi • Wezmę udział w uroczystości związanej z bohaterem mojego hufca lub chorągwi • Zaproponuję dyskusję podczas zbiórki drużyny na temat bohatera hufca lub chorągwi, zanotuję najważniejsze informacje
6.Znam nazwy stopni harcerskich i instruktorskich oraz sposób ich oznaczania na mundurze. Wiem, jakie sznury noszą instruktorzy komendy hufca, komendy chorągwi, Głównej Kwatery i Przewodniczący ZHP. Znam ich miejsce w strukturze ZHP.	• Zrobię plakat do harcówki z oznaczeniem stopni harcerskich i instruktorskich • Odwiedzę siedzibę hufca, dowiem się jakie sznury noszą instruktorzy w moim hufcu • Przygotuję domino z oznaczeniami stopni harcerskich i instruktorskich • Przygotuję quiz dla zastępu na temat oznaczeń stopni instruktorskich i harcerskich
7.Przeczytałam/em minimum dwie książki o tematyce harcerskiej.	• Przeczytam książkę „Czarne stopy” i opowiem o niej koleżankom w szkole • Przeczytam książkę „Troje oczu sowy”, wybiorę najciekawszy fragment i przeczytam go w zastępie • Przeczytam książkę „Rzeka” i napiszę jej streszczenie • Przeczytam książkę „Tropiciele Tajemnic Dżungli” i stworzę krótki komiks jej bohaterach

Techniki harcerskie

1.Znam skład apteczki drużyny i wiem, jak stosować znajdujące się w niej środki. Potrafię udzielić pierwszej pomocy w przypadku krwotoku, stłuczenia, oparzenia, odmrożenia, skręcenia stawu, złamania kończyny, wystąpienia ciała obcego w oku, omdlenia, udaru słonecznego. Pełniłam/em służbę samarytańską, np. na wycieczce, biwaku, festynie.	• Skompletuję i zabiorę na rajd drużyny apteczkę mojego zastępu • Przejrzę z rodzicami jakie wyposażenie posiada nasza domowa apteczka, uzupełnię ją o brakujące elementy • Przeczytam książkę na temat pierwszej pomocy, najciekawsze spostrzeżenia zaprezentuję w zastępie • Wezmę udział w grze z elementami pierwszej pomocy
2.Wyzaczyłam/em azymuty w terenie. Wykonałam/em szkic drogi, zaznaczając azymuty, charakterystyczne obiekty i odległości. Posługując się busolą i mapą dotarłam/em do wyznaczonego miejsca. Wyzaczyłam/em w nocy kierunek północny. Prawidłowo oceniłam/em „na oko” odległość w terenie, długość przebytej drogi oraz czas marszu. W pomiarach wykorzystałam wymiary swojego ciała, np. wzrost, rozpiętość ramion i długość stopy.	• Sprawdzę wymiary mojego ciała, za ich pomocą zmierzę kilka odległości w domu i w terenie • Narysuję szczegółowy szkic mojej drogi do szkoły, zaznaczę wszystkie ważne obiekty • Poprowadzę grę w zastępie, polegającą na szacowaniu odległości bez miarki • Dowiem się jak wyznaczyć kierunek północny bez użycia kompasu, na biwaku zaprezentuję jeden ze sposobów
3.Znam oznakowanie szlaków turystycznych oraz zasady poruszania się po nich. Przeszłam/przeszedłem oznaczonym szlakiem.	• Zorganizuję wycieczkę zastępu, sprawdzę jakimi szlakami będziemy się poruszać • Wybiorę się na wycieczkę z rodzicami, poprowadzę ich wybranym szlakiem • Wraz z rodzicami wybiorę się na wycieczkę górskim szlakiem, wybiorę odpowiedni do warunków pogodowych i naszej kondycji

4. Uczestniczyłam/em w rozstawianiu obozu. Zbudowałam/em proste urządzenie obozowe lub wykonałam/em element zdobnictwa obozowego. Znam osiem węzłów, wykorzystałam/em je w praktyce (np. przy budowie urządzeń, w zdobnictwie obozowym lub podczas wędrowki). Przygotowałam/em posiłek dla zastępu na kuchni polowej lub kuchence turystycznej.	• Przygotuję kisiel na kuchni polowej • Obejrzę filmy dotyczące węzłów, wykorzystam je podczas zdobnictwa obozowego • Samodzielnie zbuduję i wyplotę swoją prycz • Rozstawię wraz z zastępem namiot podczas obozu
5. Kompletuję ekwipunek turystyczny odpowiedni na różne pory roku	• Zaoszczędzę pieniądze i kupię nowy śpiwór na obóz • Zaoszczędzę pieniądze i kupię finkę • Zaoszczędzę pieniądze i kupię menażkę • W ramach prezentu urodzinowego poproszę o plecak na obóz
6. Nadałam/em i odebrałam/em wiadomość przekazaną alfabetem Morse'a.	• Nauczę się wyrazów pomocniczych do alfabetu Morse'a, zaszyfruję i odszyfruję wiadomość zapisaną tym szyfrem • Przygotuję planszę do harcówki z wyrazami pomocniczymi do nauki alfabetu Morse'a, zaprezentuję ją na zbiórce i podam przykłady szyfrowania i odszyfrowywania • Zorganizuję zajęcia dla zastępu, podczas których będziemy ćwiczyć przesyłanie wiadomości za pomocą alfabetu Morse'a i chorągiewek • Nadam i odbiorę krótką wiadomość od kolegi nadaną alfabetem Morse'a przy użyciu latarek

7.Odnalazłam/em w środowisku naturalnym 5 roślin chronionych.	• Zrobię album ze zdjęciami roślin chronionych znalezionych w mojej okolicy • Zrobię prezentację multimedialną z własnymi zdjęciami roślin chronionych, napiszę gdzie można je znaleźć • Podczas rajdu zastępu, zaprowadzę moich kolegów/koleżanki do miejsc w których odnalazłam chronione rośliny • Zorganizuję krótką grę dla zastępu, podczas której mój zastęp odnajdzie kilka chronionych roślin i odgadnie ich nazwy
8.Obserwowałam/em wybrane zwierzę i opowiedziałam/em innym (w zastępie, w drużynie lub w klasie) o swoich spostrzeżeniach.	• Podczas przerwy w szkole porozmawiam z kolegami na temat ich zwierząt, porównam ich zachowania z zachowaniem mojego zwierzęcia • Założę karmnik i będę obserwował jak często i jakie ptaki z niego korzystają, opowiem o tym na zbiórce • Nauczę swojego psa nowej komendy, opowiem o tym w zastępie • Za pomocą kamer internetowych będę obserwować zachowania egzotycznych zwierząt w zoo, opowiem o spostrzeżeniach mojej drużynie
9.Wykonałam/em pożyteczną pracę na rzecz przyrody.	• Zbuduję karmnik dla ptaków i regularnie będę uzupełniał w nim pokarm • Wraz z zastępem zorganizuję zbieranie śmieci w okolicznym lesie/parku z okazji Dnia Ziemi • Będę zakręcał kran, gdy z niego nie korzystam, będę brać prysznic zamiast długich kąpieli • Będę odłączać zasilacze i ładowarki od prądu, oraz wyłączać urządzenia elektroniczne gdy z nich nie korzystam

Postawa obywatelska

1.Znam obszar swojej gminy i jej siedzibę.Sprawnie posługuję się planem lub mapą swojej okolicy, na jej podstawie dotrę we wskazane miejsce.	• Przygotuję, krótki spacer dla zastępu po naszej okolicy • Wybiorę się z zastępem do urzędu gminy / dzielnicy. Dowiemy się jakie wydziały się tam znajdują i czym się zajmują • Odnajdę na mapie najkrótszą drogę do wskazanego przez drużynowego miejsca • Poprowadzę korzystając z mapy zastęp podczas gry miejskiej/ gry po okolicy
2.Znam daty świąt narodowych, wiem, jakie wydarzenia te święta upamięniają. Przygotuję z zastępem zbiórkę z okazji jednego z nich.	• Zorganizuję z zastępem zbiórkę z okazji Narodowego Święta Niepodległości • Zorganizuję z zastępem zbiórkę z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja • Zorganizuję z zastępem zbiórkę z okazji Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego • Zorganizuję z zastępem zbiórkę z okazji Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” • Opowiem na zbiórce zastępu o datach świąt narodowych, wspólnie zorganizujemy o nich zbiórkę
3.Potrafię wskazać na mapie krainy geograficzne Polski.	• Zrobię prezentację multimedialną o krainach geograficznych Polski • Zaznaczę na mapie konturowej Polski krainy geograficzne i podpiszę je • Wymienię krainy geograficzne Polski, o jednej z nich opowiem drużynowemu • Zrobię planszę do harcówki z krainami geograficznymi i ich krótką charakterystyką

4.Wiem, kto jest protektorem ZHP.	• Dowiem się kto i kiedy po raz pierwszy został protektorem ZHP, opowiem o tym drużynowemu • Dowiem się, kto jest obecnie protektorem ZHP i od kiedy pełni tę funkcję, opowiem o tym drużynowemu • Wpiszę do notatnika wszystkich kolejnych protektorów ZHP • Zrobię plakat, na którym umieszczę nazwiska protektorów ZHP i czas w którym pełnili tę funkcję
5.Znam flagę Unii Europejskiej. Potrafię wymienić kilka państw, które należą do Unii Europejskiej.	• Na mapie zaznaczę państwa należące do Unii Europejskiej • Zorganizuję quiz dotyczący państw Unii Europejskiej i ich stolic dla mojego zastępu • Zrobię prezentację multimedialną o Unii Europejskiej, którą zaprezentuję podczas zbiórki • Opowiem na zbiórce zastępu co oznaczają gwiazdki na flagie Unii Europejskiej, wymienię kilka państw członkowskich.

Szkic karty próby:

https://docs.google.com/document/d/16i5REf2blclbvJJZ8Z1_8svMYZ65dhLrOWK_TkXtR0k/edit?usp=sharing